

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **BENOCO, s. r. o.**, se sídlem Na Roudné 443/18, Plzeň, zastoupen Mgr. Pavlem Panoškou, advokátem se sídlem Na Roudné 443/18, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo pro místní rozvoj**, se sídlem Staroměstské náměstí 932/6, Praha 1, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Český svaz ochránců přírody Šumperk**, se sídlem nám. Republiky 2, Šumperk, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 8. 2020, č. j. MMR-13583/2020-83/675, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 5. 10. 2021, č. j. 65 A 97/2020 - 73,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**
- IV.** Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a rozsudek krajského soudu

[1] Krajský úřad Olomouckého kraje (dále jen „krajský úřad“) vydal dne 11. 11. 2015 v přezkumném řízení rozhodnutí č. j. KUOK 100062/2015. Tímto rozhodnutím krajský úřad v přezkumném řízení zrušil podle ustanovení § 165 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), veřejnoprávní smlouvu sp. zn. 92610/2014 uzavřenou mezi žalobcem a Městským úřadem Šumperk o umístění stavby a o provedení stavby označené jako „rekonstrukce větrné farmy Mravenečník, spočívající ve stavebních úpravách na pozemcích parc. č. 1731, 1732, 1733, 1510/41 a parc. č. st. 491 v k. ú. Rejhotice 687103“ (dále také „záměr“).

[2] Ministerstvo pro místní rozvoj rozhodnutím ze dne 4. 8. 2020, č. j. MMR-13583/2020-83/675, zamítlo odvolání žalobce proti rozhodnutí krajského úřadu.

[3] Proti rozhodnutí žalovaného se žalobce bránil žalobou podanou u Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci (dále jen „krajský soud“), který ji v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

[4] Jako jádro sporu označil otázku, zda žalobce nabyl práva z veřejnoprávní smlouvy v dobré víře podle § 94 odst. 4 správního řádu. Žalobce namítal, že neměl o jakékoli nezákonnosti povědomí, neboť při uzavírání veřejnoprávní smlouvy byl v dobré víře, a nelze mu klást k tíži nesprávný úřední postup stavebního úřadu.

[5] Konstatoval, že stavební záměr žalobce nepředstavoval změnu dokončené stavby dle § 2 odst. 5 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“), jelikož jej nelze podřadit pod žádný zákonem předvídaný způsob změny dokončené stavby. Jedná se o stavbu zcela jinou, postavenou částečně na základech původní stavby tvořené třemi kusy větrných elektráren. Neshledal důvodnou ani námitku žalobce, že žalovaný dospěl k nesprávnému závěru o vědomosti žalobce o nutnosti provedení zjišťovacího řízení dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, neboť uvažovaný záměr jednoznačně splňuje podmínku povinnosti vést zjišťovací řízení. Nadto žalobce při předkládání návrhu na uzavření veřejnoprávní smlouvy věděl, že původní záměr, spočívající v demontáži tří starých větrných elektráren a výstavbě dvou nových, byl krajským úřadem v roce 2010 posouzen jako nová stavba, která je v rozporu s územně plánovací dokumentací, a její umístění a povolení zároveň podléhá zjišťovacímu řízení

[6] Dále krajský soud připomněl, že původní stavba byla povolena jako dočasná s omezením doby jejího trvání do 31. 12. 2018, prodloužení její doby trvání by tak muselo být legalizováno postupem dle § 126 stavebního zákona; tato skutečnost však ve veřejnoprávní smlouvě nijak řešena nebyla. Obsahovala pouze omezení doby záměru na 20 let. Soud také konstatoval, že záměr nebyl v souladu se Zásadami územního rozvoje Olomouckého kraje.

[7] Žalobce předložil stavebnímu úřadu návrh veřejnoprávní smlouvy, o které věděl, že nemůže být platně uzavřena pro absenci souhlasného stanoviska orgánu příslušného posoudit vlivy stavebního záměru na životní prostředí dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, a zároveň, že jeho stavební záměr je v rozporu se Zásadami územního rozvoje Olomouckého kraje, jelikož nejde o změnu stavby, ale umístění nové větrné elektrárny. Z tohoto důvodu krajský soud uzavřel, že žalobce nemohl nabýt žádná práva v dobré víře a žalovaný nepochybil, jestliže se nezabýval poměřováním újmy dle § 94 odst. 4 správního řádu, která by mohla žalobci zrušením veřejnoprávní smlouvy vzniknout.

[8] Neztotožnil se ani s názorem žalobce, že rozhodnutí o povolení změny stavby před jejím dokončením v roce 1995 mu založilo legitimní očekávání ke shodnému postupu správních orgánů v této věci. Existence jediného rozhodnutí z roku 1991 nemá znaky dlouhodobé a ustálené správní praxe.

II. Důvody kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[9] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

pokračování

[10] Ztotožnil se s krajským soudem ohledně vymezení jádra sporu, tedy otázky dobré víry stěžovatele ohledně uzavření veřejnoprávní smlouvy; nesouhlasil však s posouzením této otázky.

[11] Poukázal na zvláštnosti stavby větrné elektrárny a potřebu zohlednit tato specifika při aplikaci obecné definice změny dokončené stavby podle § 2 odst. 5 stavebního zákona. Některé opravy větrné elektrárny není možné provádět jinak než výměnou technologie nebo celých částí zařízení. Zároveň však není možné striktním výkladem právního předpisu rekonstrukci elektrárny vyloučit.

[12] Soud při hodnocení záměru žalobce vycházel ze skutkového stavu, který neměl relevantní oporu ve spisových podkladech. Současný redukovaný záměr počítá se zachováním jednoho tubusu stávající větrné elektrárny s výškou 40 m, který by byl osazen nástavbou o výšce 24 m, čímž by došlo k dosažení celkové deklarované výšky tubusu 64 m. Dále měl být rozšířen betonový základ tohoto tubusu. Soud však při svém hodnocení předpokládal odstranění kompletní technologie a nahrazení větrné elektrárny novou. Stěžovatel byl přesvědčen, že jeho plánovaný postup splňoval požadavky na změnu dokončené stavby.

[13] Svou dobrou víru stěžovatel odvozoval mimo jiné od vyjádření odboru výstavby Městského úřadu Šumperk ze dne 29. 8. 2014, ve kterém stavební úřad konstatoval, že záměr bude projednán formou změny dokončené stavby. Vyvracel také závěry soudu ohledně absence projednání prodloužení doby trvání stavby ve veřejnoprávní smlouvě, jelikož dočasnost záměru je řešena v čl. III dotčené veřejnoprávní smlouvy. Taktéž nesouhlasil se závěrem soudu o nutnosti provádět zjišťovací řízení dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí; jedná se o rekonstrukci původní stavby, a proto bylo dle jeho názoru nutné posuzovat záměr v poměru k původní stavbě.

[14] Dále stěžovatel upozornil na skutečnost, že soudem odkazované stanovisko krajského úřadu ze dne 20. 8. 2010 se vztahovalo k původnímu neredukovanému záměru. Soud také špatně posoudil nesoulad záměru se Zásadami územního rozvoje Olomouckého kraje, jelikož opominul bod 61. zásad, které stanoví požadavek na respektování zařízení a liniové stavby elektrizační soustavy nemístního významu s jejich ochrannými pásmy. Právě s ohledem na tuto část zásad byl záměr stěžovatele posuzován stavebním úřadem, tuto skutečnost krajský soud zcela pominul při hodnocení jeho dobré víry.

[15] Stěžovatel byl přesvědčen, že práva z veřejnoprávní smlouvy nabyt v dobré víře a usiloval o realizaci záměru v souladu s právními předpisy. V průběhu řízení si počínal přiměřeně obezřetně a neuváděl nepravdivé údaje. Byl to stavební úřad, kdo má odbornou způsobilost a v případě nezákonného obsahu veřejnoprávní smlouvy ji měl odmítnout uzavřít.

[16] Žalovaný se zcela ztotožnil s hodnocením krajského soudu a navrhl kasační stížnost zamítnout.

[17] Osoba zúčastněná na řízení se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[18] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že má požadované náležitosti, byla podána včas a osobami oprávněnými, a je tedy projednatelná.

[19] Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[20] Kasační stížnost není důvodná.

[21] Rozhodnou otázkou v nyní souzené věci je skutečnost, zda stěžovatel nabyl práva a povinnosti z uzavřené veřejnoprávní smlouvy, k výstavbě záměru větrné elektrárny v dobré víře dle § 94 odst. 4 správního řádu. Mezi stranami není sporné, že smlouva byla uzavřena v rozporu s právními předpisy. Stěžovatel však tvrdí, že neměl o nezákonnosti v době uzavírání smlouvy povědomí, proto nabyl práva z veřejnoprávní smlouvy v dobré víře.

[22] Podle § 94 odst. 4 správního řádu, „[j]estliže po zabájení přezkumného řízení správní orgán dojde ke závěru, že ačkoli rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s právním předpisem, byla by újma, která by jeho zrušením nebo změnou vznikla některému účastníkovi, který nabyl práva z rozhodnutí v dobré víře, ve zjevném nepoměru k újmě, která vznikla jinému účastníkovi nebo veřejnému zájmu, řízení zastaví.

[23] Z ustanovení § 94 odst. 4 správního řádu plyne, že správní orgán musí nejprve hodnotit, jaká práva nabyt účastník řízení z rozhodnutí, pak zda je nabyt v dobré víře, a pokud ano, musí identifikovat újmu, která hrozí jednotlivým účastníkům a případně veřejnému zájmu, a tyto újmy poté poměřovat. Toto obecné pravidlo je nutno vztáhnout také na přezkum veřejnoprávní smlouvy, která se ještě nestala účinnou (viz rozsudek ze dne 29. 1. 2020, č. j. 8 As 50/2018 - 72).

[24] Kritérium dobré víry není v zákoně obecně definováno, avšak je trvalou součástí právního řádu. Dobrá víra, jakožto neurčitý právní pojem, je chápána jako nezaviněná nevědomost, která chrání jedince, který se zřetelem ke všem okolnostem nevěděl a ani nemohl vědět, že určitý stav je v rozporu s právem (srov. rozsudek NSS ze dne 22. 9. 2011, čj. 1 As 94/2011 - 102). Zda účastníkovi svědčí dobrá víra, záleží vždy na konkrétních skutkových i právních okolnostech; pro její vznik a trvání je podstatná nejen doba, která uplynula od vydání nezákonného rozhodnutí, ale také příčina, míra a povaha zjištěné nezákonnosti (viz např. rozsudek NSS ze dne 16. 12. 2015, čj. 4 As 132/2015 - 102). Zvláště v případech čistě vertikálních vztahů (stát – jednotlivce), v nichž byly nezákonným rozhodnutím založeny oprávnění nebo výhoda jednotlivce oproti stavu, který měl podle objektivního práva nastat, je nutno prvek právní jistoty za naplnění nutného vstupního předpokladu existence dobré víry jedince pokládat za významný. Ustoupit od ochrany dobré víry proto bude možné pouze za situace ohrožení vskutku závažného veřejného zájmu. Je totiž věcí státu, aby ve správních řízeních, která vede, nechyboval, a pokud ano, aby zásadně nesl následky svých pochybení (srov. rozsudek NSS ze dne 2. 7. 2010, čj. 7 As 21/2010 - 232, č. 1654/2008 Sb. NSS).

[25] Posouzení jednání z hlediska dobré víry vždy závisí na konkrétních okolnostech případu. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 12. 2. 2015, č. j. 2 As 241/2014 - 36, poukázal na řadu konkrétních případů takového posouzení ve své judikatuře a konstatoval, že „stavebník se nemůže zpravidla dovolávat dobré víry tehdy, pokud realizoval záměr bez povolení, případně jej realizoval způsobem výrazně odlišným od schválené projektové dokumentace, anebo sám způsobil, že stavební úřad nemohl řádně splnit svoji zákonnou povinnost posoudit záměr a vydat takové rozhodnutí, které by vycházelo z pravdivého vylíčení rozhodných skutečností. Jedná se tedy ve všech případech o závažné chyby na straně stavebníka. Tomu odpovídají i závěry odborné literatury [srov. např. J. Vedral: Správní řád, Komentář, II. aktualizované a rozšířené vydání, BOVA POLYGON, Praha 2012, str. 822: „Ustanovení § 94 odst. 5 by se nepoužilo např. v případě, že by bylo zjištěno, že pravomocné rozhodnutí bylo vydáno na základě nepravdivých údajů uvedených žadatelem v žádosti nebo v průběhu řízení o žádosti, což by znamenalo, že nemohl být v dobré víře. Pokud bude naopak rozpor rozhodnutí s právními předpisy mít původ pouze v postupu správního orgánu, aniž

pokračování

by k tomu účastníke řízení svým přičiněním jakkoliv přispěl (např. správní orgán nesprávně hodnotil nějaký důkaz nebo ignoroval obsah závazného stanoviska), nebo o tom věděl a je tak v dobré víře, že rozhodnutí bylo vydáno správným postupem, bude třeba jeho v dobré víře nabytá práva šetřit.]. Vedle toho nelze přiznat dobrou víru ani takovému jednání stavebníka, které je bezpochyby v příkrém a naprosto zjevném rozporu se základními zásadami územního plánování, ochrany životního prostředí a veřejného zdraví. A to ani tehdy, pokud stavebník neuvede stavební úřad v omyl a stavební úřad povolení k umístění či ke stavbě v rozporu se zákonem vydá. V ostatních případech však nelze na stavebníka plně přenášet povinnosti orgánů státní správy. Pokud by jakékoliv nedostatky žádosti stavebníka automaticky vylučovaly vznik a existenci jeho dobré víry, odpovídal by stavebník za správnost interpretace právní úpravy. Za posouzení souladu záměru se zákonnými požadavky jsou ovšem v první řadě zodpovědné správní orgány.“

[26] S přihlédnutím k uvedeným úvahám je nutné posuzovat dobrou víru stěžovatele s ohledem na to, zda měl nebo mohl vědět o nesouladu uzavírané veřejnoprávní smlouvy s právními předpisy. Žalovaný i krajský soud dospěli k závěru, že stěžovatel nenabyl práva v dobré víře, jelikož si musel být vědom nutnosti posoudit záměr z hlediska zákona o posuzování vlivů na životní prostředí a rozpor záměru se Zásadami územního rozvoje Olomouckého kraje, neboť se jedná o novou stavbu a nikoliv změnu stavby dokončené.

[27] Nejdříve se však bude Nejvyšší správní soud zabývat dílčími kasačními námitkami, které jsou rozhodné pro posouzení vědomosti stěžovatele o nezákonnosti uzavírané veřejnoprávní smlouvy.

[28] Stěžovatel nesouhlasí s názorem krajského soudu ohledně skutečnosti, že se v jeho případě nejednalo o změnu dokončené stavby, ale na záměr výstavby větrné elektrárny je třeba hledět jako na stavbu novou. Zároveň vytkl soudu, že vycházel z nesprávného skutkového stavu, jelikož předpokládal odstranění celé technologie větrné elektrárny a nahrazením nové.

[29] Než se bude soud zabývat otázkou, zda se jednalo o stavbu novou či pouze změnu dokončené stavby dle § 2 odst. 5 stavebního zákona, je třeba vyjasnit skutkový stav. Nejvyšší správní soud nesouhlasí s tvrzením stěžovatele, že krajský soud vycházel z nesprávného skutkového stavu. Z projektové dokumentace přiložené ve správním spisu, konkrétně z průvodní zprávy k projektové dokumentaci, plyne, že při přípravě záměru mělo dojít k demontáži všech tří stávajících elektráren ve stejném rozsahu (tedy tubus, gondola a rotor). Betonový základ nacházející se na pozemku p. č. 1731 měl být rozšířen a na něm umístěna nová větrná elektrárna (tubus, gondola a rotor).

[30] Krajský soud tedy vycházel ze správně zjištěného skutkového stavu. Tvrzení stěžovatele, že dojde pouze k „nástavbě“ na současný tubus, nemá oporu ve spisovém materiálu. Ze současné stavby větrné elektrárny zůstane pouze betonový základ, který měl být rozšířen za účelem výstavby nové vyšší a výkonnější větrné elektrárny.

[31] Podle ustanovení § 2 odst. 5 stavebního zákona „[z]měnou dokončené stavby je a) nástavba, kterou se stavba zvyšuje, b) přístavba, kterou se stavba půdorysně rozšiřuje a která je vzájemně provozně propojena s dosavadní stavbou, c) stavební úprava, při které se zachovává vnější půdorysné i výškové ohraničení stavby; za stavební úpravu se považuje též zateplení pláště stavby.“

[32] Stěžovatel tvrdil, že při posouzení, zda se jednalo o změnu dokončené stavby nebo novou stavbu, je třeba brát v úvahu specifickou povahu větrné elektrárny. Některé opravy není totiž možné řešit jinak, než výměnou její části nebo technologie.

[33] Žalovaný i krajský soud dostatečným způsobem vysvětlili, proč se nejednalo pouze o rekonstrukci původní stavby, ale o stavbu zcela novou, přičemž své úvahy promítli

do odůvodnění svých rozhodnutí. Krajský soud předně správně vyhodnotil, že provedené kompletní stavební úpravy neodpovídají definici změny dokončené stavby dle § 2 odst. 5 stavebního zákona. Průvodní zpráva k projektové dokumentaci potvrzuje závěr, že stavba dosavadní větrné elektrárny bude zcela odstraněna. Následně bude na značně upravený základ (který měl být rozšířen z původních 6,9 x 1,5 m na nové rozměry 15,4 x 2,6 m) umístěna zcela nová stavba větrné elektrárny. S uvedeným hodnocením se Nejvyšší správní soud ztotožnil.

[34] Není pravdou, že o novou stavbu se jedná jen a pouze tehdy, pokud stavebník odstraní původní stavbu zcela. Odstranění převážné většiny původní stavby až do základů a následnou realizaci nové stavby s využitím několika fragmentů stavby původní, jak tomu bylo v nyní projednávaném případě, totiž nelze hodnotit „pouze“ jako stavební úpravu, nýbrž rovněž již jako provedení stavby nové (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2021, č. j. 8 As 94/2020 - 38, ze dne 28. 1. 2009 č. j. 8 As 31/2007 - 165 a ze dne 12. 3. 2014 č. j. 6 As 120/2013 - 41, body 21 a 22).

[35] Výše uvedenou judikaturu lze vztáhnout i na takto specifickou stavbu, jakou je právě větrná elektrárna. Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že v případě nyní posuzovaného záměru se jedná o novou stavbu a nikoliv pouze o změnu již dokončené stavby podle § 2 odst. 5 stavebního zákona. Tato kasační námitka tedy není důvodná.

[36] Krajský soud opřel svou úvahu ohledně skutečnosti, že se jedná o novou stavbu, také o to, že obsah dotčené veřejnoprávní smlouvy neřešil prodloužení doby užívání stavby, jelikož současné větrné elektrárny byly povoleny jako stavby dočasné s dobou trvání do 31. 12. 2018. Tento závěr stěžovatel rozporoval, neboť doba užívání záměru byla taktéž omezena.

[37] I v tomto bodě se Nejvyšší správní soud shoduje s hodnocením krajského soudu. Veřejnoprávní smlouva neřešila změnu užívání stavby ve smyslu § 126 stavebního zákona, nýbrž pouze určovala, že záměr bude omezen na celkovou dobu trvání 20 let. Ze smlouvy tedy neplyne, že by byla prodlužována doba užívání současné stavby postupem změny v užívání stavby, ale pouze upravovala dobu trvání stavby nové.

[38] Výše uvedené závěry, že se jedná o novou stavbu, jsou rozhodné pro posouzení dalších kasačních námitek stěžovatele.

[39] Další otázkou je, zda záměr bylo možné podřadit pod přílohu č. 1 kategorii II zákona o posuzování vlivů na životní prostředí (ve znění do 31. 12. 2015); tedy že měl být v souladu s § 4 odst. 1 písm. c) téhož zákona předmětem zjišťovacího řízení. Mezi záměry uvedené v příloze č. 1 kategorii II zákona EIA vyžadující zjišťovací řízení patří i větrné elektrárny s celkovým instalovaným výkonem vyšším než 500 kWe nebo s výškou stojanu přesahující 35 metrů (bod 3.2).

[40] Stěžovatel argumentuje, že jelikož se jedná o změnu záměru, je nutné novou elektrárnu a její relevantní parametry posuzovat v poměru ke stavbě původní.

[41] Ani tuto námitku neshledal Nejvyšší správní soud důvodnou. Jak vyložil již výše, nelze na záměr pohlížet jako na změnu dokončené stavby, nýbrž výhradně jako na stavbu novou. Celkový výkon nově instalované větrné elektrárny měl být 1,6 MW a celková výška tubusu a gondoly 64 m. Tím záměr dosáhl zákonem stanovených limitů. Pro povolení umístění záměru bylo tedy třeba nejprve provést jeho posouzení ve zjišťovacím řízení.

pokračování

[42] Také námitku, že se krajský soud nevyporádal se souladem záměru se zásadami územního rozvoje z hlediska stěžovatelovy dobré víry, neshledal Nejvyšší správní soud důvodnou. Jelikož krajský soud správně považoval záměr jako novou stavbu (viz výklad výše), dospěl k závěru, že umístění nebylo možné, neboť bylo v rozporu se Zásadami územního rozvoje Olomouckého kraje.

[43] Stěžejní otázkou však zůstává, zda stěžovatel mohl a měl vědět o výše uvedených skutečnostech, které ve svém důsledku způsobovaly nezákonnost dotčené veřejnoprávní smlouvy, nebo zda byl v dobré víře v postup správních orgánů, jež s ním smlouvu uzavřely.

[44] Skutečnost, že došlo při vydávání rozhodnutí stavebního úřadu k porušení hned několika právních předpisů, není sporná (viz výše uvedené hodnocení soudu). Shodně s krajským soudem považuje Nejvyšší správní soud za podstatné, že stěžovatel měl a mohl v době uzavírání veřejnoprávní smlouvy vědět, že její uzavření je v rozporu s právními předpisy. Je přitom nerozhodné, zda žadatel nepravdivé informace uváděl úmyslně, či nikoli, jak dovozuje stěžovatel (viz také rozsudek ze dne 23. 10. 2012, č. j. 1 As 145/2012 - 48).

[45] Ze správního spisu plyne, že obdobný záměr byl stěžovatelem předložen krajskému úřadu již dne 17. 7. 2008 k posouzení podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Je nutné podotknout, že v onom řízení byl záměr předložen ve větším rozsahu, jelikož mělo dojít k umístění 2 kusů větrných elektráren (v nyní posuzovaném případě je cílem záměru umístit již pouze jednu větrnou elektrárnu). Krajský úřad následně rozhodnutím ze dne 20. 8. 2010 vydal nesouhlasné stanovisko k záměru č. j. KUOK 2269/2010.

[46] Z výše uvedeného krajský úřad a krajský soud usoudily, že nejpozději od roku 2010 si musel být stěžovatel vědom skutečnosti, že nelze jeho záměr uskutečnit. S tímto závěrem se Nejvyšší správní soud v zásadě ztotožňuje. Stěžovateli muselo být již od roku 2010 známo, že pro umístění nových větrných elektráren s výkonem převyšujícím 500 kWe a výškou více než 35 m je nutné provést zjišťovací řízení dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Soud sice uznává, že záměr v nyní posuzovaném případě má za cíl umístit pouze jednu větrnou elektrárnu namísto dvou, ale i tato jediná přesahuje významně hranici stanovenou v příloze č. 1 kategorii II zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

[47] Z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 145/2012 - 48 plyne, že v případě kdy stěžovatel svým počínáním také přispěl k rozporu rozhodnutí s právními předpisy, neboť ve svém podání uvedl nepravdivé údaje (ať již úmyslně, či nikoli), na jejichž základě správní orgán rozhodl, a současně o postupu správního orgánu rozporném s právními předpisy (neinformování dotčených orgánů, zahájení spojeného územního a stavebního řízení při nenaplnění zákonných podmínek) věděl, vede to ve svém důsledku k tomu, že nemohl nabýt práva v dobré víře, a v přezkumném řízení proto nebyl prostor pro aplikaci § 94 odst. 4 správního řádu.

[48] Tyto závěry je možné aplikovat na nyní souzený případ (jak ostatně provedl také krajský soud v napadeném rozsudku). Stěžovatel si při uzavírání veřejnoprávní smlouvy mohl a měl být vědom nejméně toho, že jeho záměr přesahuje limity stanovené přílohou zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. A to již nejpozději od roku 2010, kdy byl obdobný záměr posuzován krajským úřadem. Stěžovatel v kasační stížnosti ani v dalších podáních založených jak v soudním tak správním spise nerozporuje skutečnost, že již v roce 2010 byl žadatelem o povolení záměru on a byl si tedy vědom právního hodnocení krajského úřadu.

[49] Stěžovatel závěr o své dobré víře založil mimo jiné také na existenci novějších rozhodnutí a stanovisek potvrzujících skutečnost, že v případě nyní posuzovaného záměru se nejedná o novou stavbu a lze jej provést postupem změny dokončené stavby. Jmenovitě odkazuje například na vyjádření odboru výstavby Městského úřadu Šumperk ze dne 29. 8. 2014, dle kterého měl být záměr stěžovatele projednán formou změny dokončené stavby. Dále také na metodické stanovisko žalovaného ze dne 28. 4. 2010, obsahující výklad k povinnosti souladu územních plánů s vyšší územně plánovací dokumentací, zejména se zásadami územního rozvoje.

[50] Nejvyšší správní soud je však přesvědčen, že ani zmíněné dokumenty, ba ani samotné uzavření veřejnoprávní smlouvy nemohlo založit stěžovatelovu dobrou víru ve správný postup správních orgánů. Jak plyne z výše citované judikatury, pro posouzení, zda stěžovatel nabyl práva v dobré víře ve správnost postupu správních orgánů (zde Městského úřadu Šumperk), je rozhodné, zda měl a mohl vědět o rozporu postupu se zákonem. Tento rozpor nemusel výhradně zavinit ani svým postupem, ani úmyslným uvedením v omyl správních orgánů. V dané věci si měl být stěžovatel vědom minimálně povinnosti provést posouzení záměru ve zjišťovacím řízení podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. A to nejméně od roku 2010, kdy mu bylo, jak sám ve svých podáních potvrdil, vydáno nesouhlasné stanovisko krajského úřadu.

[51] Ani rozhodnutí příslušného stavebního úřadu z roku 1995, kterým povolil změnu původního záměru (z roku 1991) před jeho dokončením, nemohlo mít vliv na stěžovatelovu dobrou víru. Změna stavby před dokončením je rozdílný institut stavebního práva od změny již dokončené stavby. Navíc jak správně uvádí krajský soud v bodě 40 napadeného rozsudku, jediné rozhodnutí nepředstavuje ustálenou, jednotnou a dlouhodobou činnost správního orgánu, kterým by mohlo být založeno legitimní očekávání stěžovatele (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 21. 7. 2009, č. j. 6 Ads 88/2006 - 132, č. 1915/2009 Sb. NSS).

[52] Stěžovatel nemohl nabýt práva v dobré víře, v přezkumném řízení proto nebyl prostor pro aplikaci § 94 odst. 4 správního řádu.

[53] Nutno dodat, že stěžovatel není v pozici, kdy by na něj bylo možné pohlížet jako na běžného stavebníka. Výstavba větrné elektrárny představuje velmi specifický záměr (jak ostatně uvádí sám stěžovatel) a na stavebníka jsou kladeny zvýšené nároky při výstavbě. Stěžovatel by si tak měl být vědom speciálních postupů při naplňování záměru.

[54] Nejvyšší správní soud tedy shrnuje, že krajský soud posoudil správně otázku dobré víry stěžovatele. Vycházel přitom ze správně zjištěného skutkového stavu a zabýval se stěžovatelem odkazovanými rozhodnutími správních orgánů v jejich souvislostech a kontextu daného případu.

IV. Závěr a náklady řízení

[55] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[56] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšnému žalovanému nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů jeho běžné úřední činnosti. Náhrada nákladů řízení se mu proto nepřiznává.

pokračování

[57] Osobě zúčastněné na řízení Nejvyšší správní soud neuložil v řízení o kasační stížnosti žádnou povinnost, s jejímž splněním by jí vznikly náklady řízení. Nejvyšší správní soud tedy dle § 60 odst. 5 s. ř. s. rozhodl, že osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. března 2022

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu